

VURDERING AF SITUATIONEN OG TRUSLEN I AFGHANISTAN

1. Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at sikkerhedssituationen i Afghanistan fortsat er ustabil. Den ustabile situation i Afghanistan er primært knyttet til de fortsatte angreb fra væbnede oppositionsgrupper, centralregeringens begrænsede kontrol med områderne udenfor Kabul og den omfattende opiumsproduktion.
2. Efter Talibans fald ultimo 2001 har Bonn-aftalen sat rammerne for udviklingen i Afghanistan. Aftalen omfatter midlertidig administration af landet, vedtagelse af en ny forfatning og afholdelse af valg. Den igangværende genopbygnings- og demokratiseringsproces omfatter bl.a. økonomisk genopbygning, retsreform og en omfattende sikkerhedssektorreform. Ustabilitet i især det sydlige og østlige Afghanistan udgør en væsentlig trussel mod genopbygningen. I disse områder udsættes repræsentanter fra regeringen, koalitionen, hjælpearbejdere og lokalbefolkningen jævnlige angreb. Denne ustabilitet har også vanskeliggjort forberedelserne til præsident- og parlamentsvalgene.
3. Afghanistans overgangsregering under ledelse af præsident Hamid Karzai har kun haft begrænset indflydelse uden for Kabul og står relativt svagt i forhold til de lokale ledere, herunder krigsherrer. Mange lokale ledere er økonomisk stærke, hvilket bl.a. muliggør opretholdelse af lokale militser og sikrer deres autoritet i lokalsamfundene og relative uafhængighed. Disse forhold vanskeliggør realiseringen af en stærk centralmagt og dermed også gennemførelsen af genopbygnings- og demokratiseringsprocessen.
4. Sikkerhedssektorreformen omfatter blandt andet "Disarmament, Demobilization and Reintegration-processen" (DDR). Formålet er at afvæbne, afvikle og genintegrere soldaterne fra den eksisterende hær Afghan Militia Force (AMF) til en ny national hær Afghan National Army (ANA). Der er pt. ca. 70.000 mand i AMF. Det er målet, at AMF er reduceret til knap 22.000 mand i marts 2005. ANA skal efter planen være opstillet med 60 – 70.000 mand i 2007.
5. Afghanistans naboer har alle strategiske, politiske og økonomiske interesser i Afghanistan. De søger derfor indflydelse ved at støtte udvalgte lokale og nationale aktører i Afghanistan.
6. Afghanistans kommende ledelse står over for store udfordringer - herunder forbedring af sikkerhedssituationen og udbredelse af centralmagts indflydelse. Som demokratisk valgt præsident forventes Karzai at få styrket sin legitimitet. En regering og et parlament med bred etnisk repræsentation og deltagelse vil være den bedste garant for befolkningens opbakning. Genopbygningen af landet vil desuden afhænge af fortsat militær og økonomisk bistand fra det internationale samfund.
7. Dyrkning, fremstilling og smugling af opiumsprodukterne morfin og heroin er den mest udbredte kriminalitetstype i Afghanistan. Flere internationale organisationer, herunder FN, peger på Afghanistan som det primære morfin- og heroinproducerende land i verden. En række lokale ledere i Afghanistan henter en betydelig del af deres økonomiske fundament ved dyrkning, handel med og smugling af opiumsprodukter.

8. Opiumsprodukterne smugles ud af Afghanistan mod nord gennem Turkmenistan, Usbekistan og Tadjikistan og videre til Rusland/Europa, mod vest gennem Iran og videre til Balkan for viderefordeling, samt sydover til de pakistanske havnebyer.
9. Volden i forbindelse med den organiserede kriminalitet er betydelig. Der begås blandt andet hyppigt mord, der vurderes at være relaterede til narkotikakriminalitet. ISAF har imidlertid ikke en rolle i narkotikabekæmpelsen. Truslen fra organiseret kriminalitet vurderes derfor lav.
10. En række grupper i Afghanistan, herunder Taliban, havde forud for præsidentvalget varslet storstilede angreb på kandidater, valgsteder og vælgere. Der blev i perioden op til valget gennemført færre angreb end forventet, og selve valgdagen forløb relativt roligt med kun mindre angreb. Dette kunne indikere, at grupperne er svækkede.
11. Der har dog gennem det sidste år været en stigning i antallet af angreb rettet mod koalitionsstyrker, afghanske sikkerhedsstyrker og civile. Der har gennem det seneste år været en tendens i retning af, at angrebene, i højere grad end tidligere, har været rettet mod civile mål.
12. De primære militante oppositionsgrupper i Afghanistan er al-Qaida, Taliban og Hezb-e-Islami Gulbuddin (HIG). Disse grupper kæmper dels for at genvinde magten i Afghanistan og skabe en fundamentalistisk islamisk stat, og dels for at genskabe Afghanistan som fristed eller base for militante sunniekstremistiske terrornetværk.
13. De gennemførte angreb er i udpræget grad lejlighedsangreb og i meget begrænset omfang rettet mod strategiske mål. Angrebene vurderes ikke at være centralt koordinerede eller dirigerede, hvilket sandsynligvis er udtryk for, at de militante oppositionsgrupper har begrænset operativ kapacitet til at planlægge og gennemføre omfattende og målrettede angreb. Truslen i Kabulområdet vurderes høj, mens truslen i de nordlige provinser vurderes middel.
14. Antallet af miner og mængden af ueksploderet ammunition i Afghanistan er betragtelig. Placering af disse er dog som oftest kendt. Truslen fra miner og ueksploderet ammunition varierer således lokalt fra lav til høj.
15. Truslen mod flytrafikken varierer fra lav til middel afhængig af flyvehøjde og område. Truslen vurderes lav ved alle højder i Samangan og Badakhshan, mens den på grund af truslen fra luftværn vurderes middel i Kabul ved flyvning i lave højder.
16. En lang række efterretningstjenester opererer i Afghanistan. Især Afghanistans naboer vurderes at være bredt repræsenteret i landet. Derudover foretages der indhentning af en række ikke-statslige aktører, herunder både kriminelle- og terrororganisationer. Truslen fra spionage i Afghanistan vurderes høj.